

D'aquesta manera, ja al segle XI, l'església del nostre poble devia tenir un altar major dedicat a la patrona Santa Eulàlia, i un altre altar dedicat a Santa Llocaia. Santa Llocaia era filla d'una família noble de Toledo. Va ser empresonada sota la persecució de Dioclecià, i segons diu la llegenda, en conèixer la notícia de la mort de Santa Eulàlia de Mèrida, posada en oració davant una creu que ella mateixa havia gravat a la pedra, va morir. Era l'any 304. La presència d'un altar dedicat a aquesta santa i la seva llegenda ens fan pensar que l'església del nostre poble estava dedicada a Santa Eulàlia de Mèrida. Tot i això, cal ressenyar la veu discordant d'un arxiver del segle XVIII, Antoni Campillo, que en un gran treball sobre les esglésies de la diòcesi, va afirmar que el temple estava dedicat a Santa Eulàlia de Barcelona, segons deduïa d'uns antics versos que es cantaven a l'església, i també d'un retaule del martiri que es trobava a l'altar major. Segons Campillo, també es venerava la de Mèrida, costum que, per aquell erudit, s'hauria de corregir.

Uns anys més tard, el 1114, es torna a esmentar l'altar de Santa Llocaia a l'església de Santa Eulàlia de Ronçana, i es diu que Pere Gerbert va llegar a la parròquia tres feixes de terra situades a un lloc anomenat "Ledó", i també li va deixar un morabatí. Els llegats a la parròquia devien ser relativament freqüents aleshores, i per als donadors representava una forma d'aconseguir el repòs etern. Així, l'any 1173, Pere de Castellet llegà a Santa Eulàlia de "Aurunciana" i al seu rector un cub i una tona. I encara l'any 1187, Berenguer de Santa Eulàlia va deixar a la parròquia un celler i unes feixes de terra que tenia al lloc dit "Paiars". D'aquesta manera, la parròquia de Santa Eulàlia i el seu rector van acumular diferents peces de terra i fins i tot diversos masos que formaven part de la seva propietat.

També al segle XIII coneixem més coses de la nostra església gràcies als llegats dels fidels. El 1232 Guillem de Castellet va donar cinc sous al rector de Santa Eulàlia; cinc sous més a la mateixa església; a l'altar del temple, dotze diners, i dotze diners més a la Candela de dita església. Aquesta és la notícia més antiga d'una tradició del nostre poble que es va mantenir al llarg de molts segles. Es tracta de l'existència d'una Candela que cremava permanentment a l'interior de l'església parroquial. L'any 1498 s'esmenta una administració formada per feligresos de la parròquia, encarregats de mantenir la Candela que es trobava a l'altar major. El manteniment d'aquesta tradició es feia a partir de donatius que els parroquians dipositaven en un bací de llautó destinat exclusivament a aquest ús. Més tard, aquesta Candela es va traslladar de lloc, ja que l'any 1627 s'esmenta l'altar de Santa Maria "de la Candela". Poc després, l'any 1636, es diu que la Candela cremava davant un altar dedicat a "Nostra Senyora dels Ous". Aleshores els administradors de la Candela eren dos habitants de Santa Eulàlia, Jaume Feu i Francesc Julià. Aquella posició no degué canviar, ja que el 1771 l'altar dedicat a Nostra Senyora de Gràcia era anomenat popularment com l'altar "de la llàntia i candela".

L'administració de la Candela de la parròquia de Santa Eulàlia de Ronçana no només es mantenia amb donatius. Sabem que l'any 1816 aquesta administració havia de cobrar 46 lliures, 16 sous i més de 8 quarteres de blat per diferents censos que rebia. De fet, l'any 1841 els béns pertanyents a l'administració "dita de la Làmpara i Candela" eren prou significatius: unes terres de l'heretat Aspra de la Garriga; terres de